

A portrait of Ernesto Che Guevara, showing his face and upper torso. He is wearing a dark beret with a small star on the front. The image is split horizontally by a large orange text box.

KAKŠNE SO BILE POSLEDICE HLADNE VOJNE V SVETU

ERNESTO CHE GUEVARA
(1928–1967)

[Che Guevara](#)

Posledice HV v svetu (u. 57)

1. Opiši **korejsko vojno** in posledice.
2. Opiši **vietnamsko vojno** in posledice.
3. Primerjaj način bojevanja ameriških in vietnamskih enot?
4. Katera žarišča hladne vojne so obstajala v Srednji in Južni Ameriki ter na Bližnjem vzhodu?
5. **Kakšne posledice je imelo ameriško posredovanje po svetu?**

1. Kaj se je dogajalo v Koreji?

1945 razdelitev
Koreje po 38.
vzporedniku

Severna Koreja
socialistična (SZ)
Južna Koreja
demokratska (ZDA)

Južna Koreja –
podpora ZDA,
gospodarsko
razvita

*»Koreja je simbol in svet jo opazuje. Če dovolimo, da pade Koreja v sovjetsko območje, bo svet menil, da smo izgubili svojo bitko s Sovjetsko zvezo. Prizadet bo naš položaj in izgubljeno bo upanje tistih, ki verjamejo v ZDA.«
(Izjava ameriške vlade, 1950)*

1950 – 1953
korejska vojna,
5 milijonov
žrtev

Severna Koreja -
komunistična,
gospodarsko
nerazvita, vodil
diktator Kim Il Sung

Meja med Severno
in Južno Korejo
ponovno na
38. vzporedniku

Posredujejo **enote**
OZN (pretežno
ameriška vojska)

2. Zakaj je bil Vietnam trn v peti Američanom

»Vojaška obveznost, služiti v Vietnamu, je trajala eno leto. Največja nevarnost smrti je vojakom pretila v prvem mesecu. Večina jih je umrla v prvih šestih mesecih. Ravno ko so vojaki začeli dobivati izkušnje, so jih poslali domov. Nestabilna vojska, ki je neprenehoma menjavala neizkušene može, je bila prepuščena na nemilost izkušeni gverili na domačih tleh.«

(Michael Bilton, Four Hours in My Lai: a war crime and its aftermath, Viking, London, 1992)

Fotografija prikazuje uničenje vasi, v kateri so se skrivali vietnamski uporniki.

Vietnam

VIETNAMSKA VOJNA

1974 Severni
Vietnam napade
Južni in združi v
**Demokratsko
republiko
Vietnam**

1973 umik
Američanov
iz Vietnama

Neuspešni proti
gverilskemu bojevanju
vietnamskih
komunističnih sil

1945 Vietnam
razglasi
neodvisnost –
Ho Ši Minh

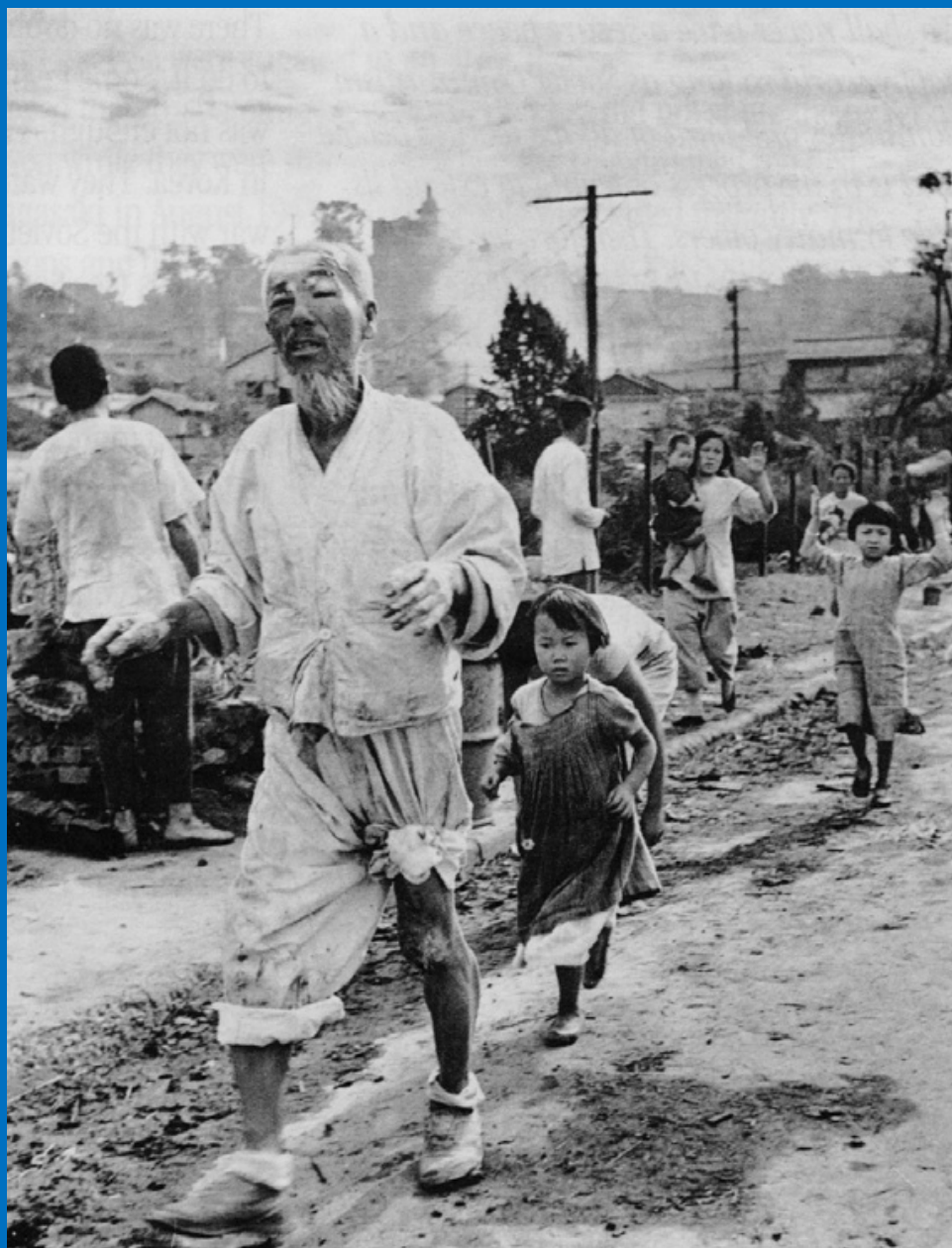
Posreduje
francoska
vojska,
neuspešna

Američani
uporabljali
**najsodobnejše
orožje**

Pomoč ZDA
Južnemu Vietnamu
(opazovalci, orožje,
vojska)

1954 Vietnam
razdeli na Severni
komunistični,
Južni
protikomunistični
(ZDA)

Upor
komunistov v
Južnem
Vietnamu
(**Vietkong**)

Podoba korejske
vojne

3. Hladna vojna v Srednji in Južni Ameriki ter v Iranu

Srednja in Južna Amerika – interesno območje ZDA.

V času hladne vojne Američani pomagali pri zatiranju komunističnih vstaj (v Gvatemali, Boliviji, Čilu).

KUBA

1959 upor na Kubi - Fidel Castro.
1961 razglasi Kubo za komunistični državo, podpiše sporazum o sodelovanju (gospodarskem, vojaškem) s Sovjetsko zvezo.

IRAN

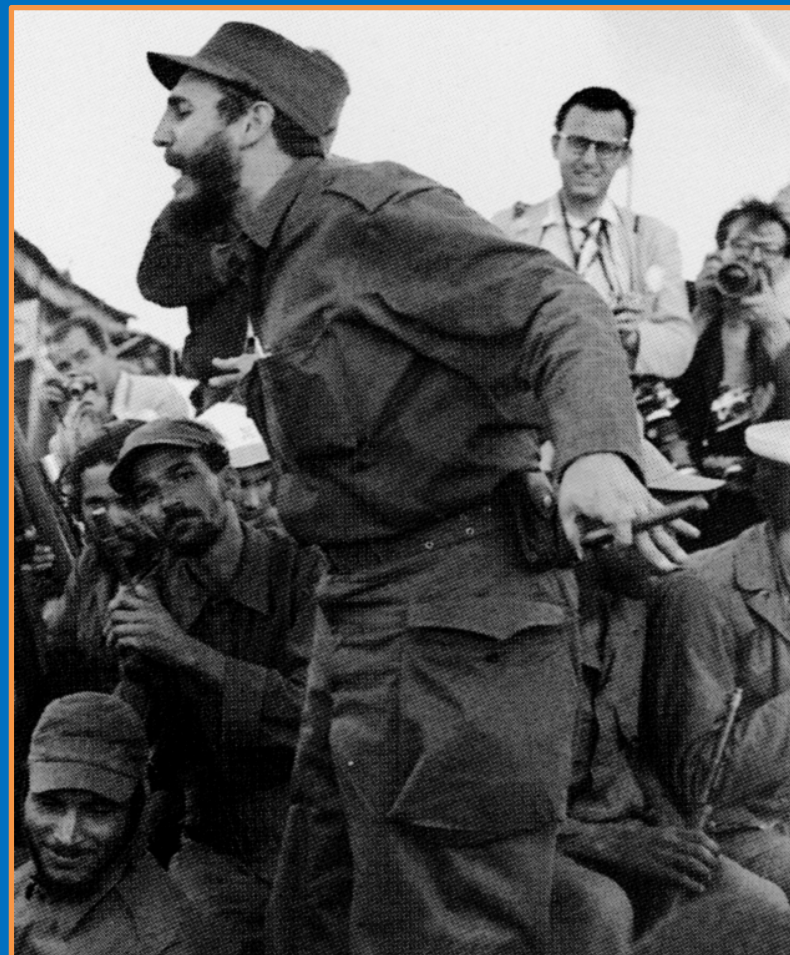
Bližnji vzhod, bogata nahajališča nafte – zainteresirani obe velesili.
1978 vseljudski upor zoper oblast v Iranu – Homeini (podpora ZDA).
Homeini uvede islamsko državo in poveže s Sovjetsko zvezo

Vietnam

- Da so stroški za vojno v Vietnamu samo v letu 1968 v ZDA znašali okoli 30 milijard dolarjev,
- da so ameriški vojaki množično uporabljali droge, največkrat heroin,
- da so mnogi vietnamski veterani po vrnitvi trpeli za psihično boleznijo, t. i. vietnamskim sindromom,
- da se je na največjih protivojnih demonstracijah novembra 1969 v Washingtonu zbralo približno 700.000 demonstrantov,
- da je vojna zapustila v Vietnamu okoli 5 milijonov beguncev.

- Da so ob podpori ameriške CIE kubanski paravojaški nasprotniki revolucije leta 1961 izvedli invazijo v Prašičjem zalivu na Kubi (angl. Bay of Pigs), ki se je končala s porazom, saj 14.000 nasprotnikov Kubanci niso podprli,
- da je kasneje CIA organizirala več neuspešnih atentatov na kubanskega predsednika Fidela Castra,
- da je bila ameriška CIA prvič vpletena v državni prevrat leta 1953 v Iranu (Operacija Ajax),
- da so ZDA sodelovale tudi v mnogih prevratih v tretjem svetu proti socialističnim oziroma reformam naklonjenim vladam, na primer v Gvatemali, Indoneziji, Kongu ...

Ali veš?

Castro s privrženci leta 1959.

PONOVIMO

- 1. Opiši posledice korejske vojne.**
- 2. Primerjaj način bojevanja ameriških in vietnamskih enot?**
- 3. Katera žarišča hladne vojne so obstajala v Srednji in Južni Ameriki ter na Bližnjem vzhodu?**
- 4. Kakšne posledice je imelo ameriško posredovanje po svetu?**

